

Waldemar Gostomczyk*

EKONOMICZNE I PRAWNE PROBLEMY TWORZENIA RYNKU ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Zarys treści: Artykuł opisuje problematykę rynku biopaliw, biomasy i wykorzystania odnawialnych źródeł energii jako alternatywne paliwo w gospodarstwie i energetyce. Elementem wsparcia tego rynku są opisane zielone i czerwone certyfikaty oraz dopłaty do upraw energetycznych.

Słowa kluczowe: odnawialne źródła energii, biopaliwa, biomasa, zielone certyfikaty, czerwone certyfikaty, dopłaty do upraw energetycznych.

Wstęp

Nasze członkostwo w Unii Europejskiej i podporządkowanie się jej dyrektywom powoduje, że wykorzystanie odnawialnych źródeł energii staje się jednym z priorytetowych wymagań. Ustalenia te zakładają, że w Polsce w 2010 roku źródła odnawialne w ogólnym bilansie energetycznym powinny stanowić 7,5% a w ciągu następnego dziesięciu lat udział ten ma się podwoić. Tworzy to przed producentami energii i surowców energetycznych zupełnie nowe, odmienne od dotychczasowych perspektywy. Zobowiązuje również do tworzenia nowego rynku, który zaspokoi potrzeby w zakresie odnawialnych źródeł energii. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że działania dostosowawcze do nowych wymogów przebiegają bardzo wolno i z dużymi oporami. Nie nadążają zmiany legislacyjne, które biopaliwa uczyniłyby bardziej opłacalne. Przedsiębiorstwa energetyczne przyzwyczyły się do stosowania konwencjonalnych – kopalnych źródeł i powoli dokonują zmian adaptacyjnych. Problemem jest również fakt, że ryzyko podejmowanych działań w warunkach niepewności jest stosunkowo duże a okres oczekiwania na pozytywne rezultaty względnie długi. Utrudnia to kreowanie rynku biopaliw, tym bardziej że czasu do spełnienia wymagań zostało już niewiele. Celem artykułu jest przeanalizowanie aktualnego stanu prawnego w zakresie wsparcia i rozwoju rynku odnawialnych źródeł energii.

Rynek zielonych certyfikatów

Wyrazem pozytywnych zmian było wprowadzenie jeszcze w 2005 roku systemu świadectw pochodzenia energii czyli tzw. zielonych certyfikatów.

*adiunkt, Instytut Ekonomii i Zarządzania, Zakład Polityki Ekonomicznej i Regionalnej Politechniki Koszalińskiej

W ich rezultacie producenci i dystrybutorzy energii muszą zapewnić wymagany przepisami udział odnawialnych źródeł energii w energii elektrycznej ogółem sprzedawanej odbiorcom końcowym. Z obowiązku tego zakłady energetyczne rozliczają się przedstawiając zielone certyfikaty kupowane od właścicieli wiatraków, elektrowni wodnych, producentów biomasy (tabela 1). Certyfikat taki dostają jako potwierdzenie pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych. Zapłata za zieloną energię składa się z dwóch składników: należność za tzw. czarną energię – około 120 zł za 1 MWh, którą uzyskują wszyscy dostawcy oraz kwoty ze sprzedaży certyfikatu – około 230 zł za 1 MWh. Cena ta pokrywa znacznie wyższe koszty produkcji energii odnawialnej w porównaniu z konwencjonalną. Aktualnie krajowy system wsparcia źródeł odnawialnych i produkujących energię elektryczną w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła został oparty na podstawie następujących obowiązków:

- 1) zakupu świadectw pochodzenia,
- 2) zakupu energii elektrycznej,
- 3) uiszczenia opłaty zastępczej.

Za niewypełnienie obowiązku zakupu energii z OZE obowiązują kary pieniężne, które są płacone na konto NFOŚiGW. Środki te służą do wsparcia rozwoju OZE w kraju. Ich wysokość obliczamy w następujący sposób (art.9a. ust.6 – Prawo energetyczne):

$$K_{oz} = C_c (E_{oo} - E_{zo})$$

Gdzie:

K_{oz} - minimalna wysokość kary pieniężnej, wyrażonej w zł,

C_c – średnia cena sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym wyrażona w zł/MWh,

E_{oo} – ilość oferowanej do zakupu energii elektrycznej wytworzonej z OZE, wyrażona w MWh,

E_{oz} – ilość zakupionej energii elektrycznej wytworzonej z OZE w danym roku, wyrażonej w MWh. Sprzedawca z urzędu jest zobowiązany do zakupu energii elektrycznej wytworzonej z OZE przyłączonych do sieci, znajdujących się na jego obszarze działania. Energia ta musi być oferowana przez wytwórców, którzy uzyskali koncesje na jej wytwarzanie z OZE. Zakup energii odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim roku kalendarzowym (119,70 zł/MW).

Przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię odbiorcom końcowym, w przypadku braku wystarczającej ilości świadectw pochodzenia (ŚP) zobowiązane są uiścić opłatę zastępczą obliczaną według następującego wzoru:

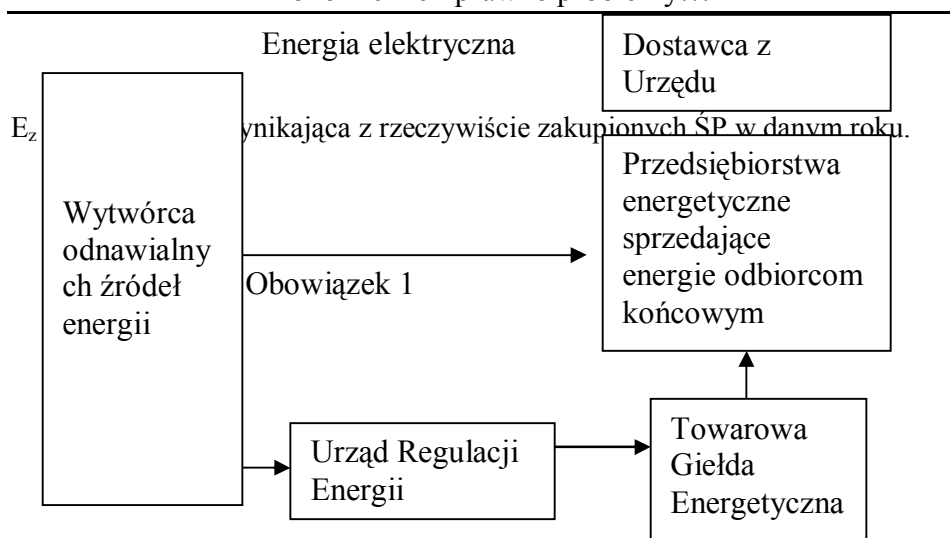
$$O_z = O_{zj} (E_o - E_z)$$

Gdzie:

O_z - opłata w danym roku,

O_{zj} – jednostkowa opłata zastępcza, wynosząca 242,40 zł/MW,

E_o – ilość energii wynikająca z obowiązkowego zakupu ŚP w danym roku,

Świadectwa pochodzenia

Schemat 1. Rozliczenia zielonych certyfikatów

Figure 1. Green Certificates Accounting Pattern

Źródło

Source:

Dla energii pochodzącej z kogeneracji stosowane są świadectwa pochodzenia pod nazwą czerwone certyfikaty. W zależności od wielkości jednostki i rodzaju paliwa wyróżniana się dwa rodzaje tego rodzaju świadectw:

1. dla jednostek o mocy do 1 MW lub opalanych gazem,
2. dla jednostek o mocy powyżej 1 MW innych niż opalane gazem.

Przed uzyskaniem pierwszego świadectwa trzeba przedstawić Prezesowi URE:

- wniosek o wydanie świadectw pochodzenia zawierające dane dotyczące średniej wartości opałowej paliwa oraz zużytą jego ilość, ilości wyprodukowanego ciepła użytkowego i energii elektrycznej oraz procentowe określenie ilości zaoszczędzonej energii pierwotnej,
- opinię akredytowanej jednostki potwierdzającej dane dotyczące możliwej do uzyskania ilości energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji. Listę podmiotów prowadzi Polskie Centrum Akredytacji. Do dnia 31 grudnia 2011 roku opłatę za przyłączenie jednostek kogeneracji o mocy elektrycznej zainstalowanej nie niższej niż 5 MW pobiera się w wysokości jednej drugiej rzeczywistych nakładów.

Tabela 1. Produkcja energii elektrycznej oraz świadectwa pochodzenia w latach 2005-2006.**Table 1.** The production of electric energy as well as the certificates of origin in years 2005-2006

Rodzaje OZE	Rok 2005		Rok 2006	
	Ilość energii [MWh]	Ilość ŚP [szt.]	Ilość energii [MWh]	Ilość ŚP [szt.]
Elektrownie na biogaz	104 465,28	324	116 691,86	317
Elektrownie na biomasę	467 975,68	226	503 846,21	52
Elektrownie wiatrowe	135 291,63	288	256 814,96	372
Elektrownie wodne	2 175 559,10	4113	2 029 314,01	3338
Współspalanie	877 009,32	299	1 314 336,61	132
Łącznie	3 760 301,01	5 250	4 221 033,66	4 211

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Regulacji Energii: Z. Muras, Wsparcie rozwoju rozproszonych źródeł energii poprzez narzędzia regulacji – zielone i czerwone certyfikaty, Warszawa 2007.

Source: the own study on basis of data of Office Control Energy.

Rejestr świadectw pochodzenia z kogeneracji nadzoruje podmiot prowadzący Giełdę Towarową i organizujący na tej giełdzie obrót prawami majątkowymi. Giełda Towarowa Energii ma za zadanie zapewniać:

1. identyfikację podmiotów, którym przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia z kogeneracji;
2. identyfikację przysługujących praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz odpowiadającej tym prawom ilości energii elektrycznej;
3. zgodność ilości energii elektrycznej objętej zarejestrowanymi świadectwami pochodzenia z kogeneracji z ilością energii elektrycznej odpowiadającą prawom majątkowym wynikających z tych świadectw.

W Polsce, wzorem państw zachodnich w przyszłości mają być wprowadzone jeszcze białe i błękitne certyfikaty. Białe certyfikaty mają być poświadczeniem oszczędności energetycznych a błękitne mają służyć tworzeniu nowych mocy wytwórczych w energetyce odnawialnej [2].

Efektom wprowadzenia kilka lat temu zielonych certyfikatów jest zwiększenie atrakcyjności inwestowania w źródła wytwórcze i OZE. Wsparcie to odbywa się przy wykorzystaniu mechanizmów rynkowych i administracyjnych tj. świadectw pochodzenia, opłat zastępczych i kar. Rozwiązany został problem wielokrotnego zaliczania tej samej porcji energii do wykonania obowiązku.

Istotnym efektem jest też znaczne ograniczenie emisji szkodliwych pyłów i gazów.

Problemy stanowiące bariery w rozwoju energetyki odnawialnej wynikają przede wszystkim z:

- braku wieloletnich kontraktów pomiędzy producentami i odbiorcami OZE,
- dużego ryzyka podejmowania inwestycji w OZE,
- ograniczonych możliwości podłączenia nowych źródeł do krajowej sieci energetycznej,
- znacznego wzrostu kosztów budowy urządzeń energetycznych i trudności z uzyskaniem pozwoleń ze względu na wymogi ochrony środowiska,
- słabego dostępu do informacji o procedurach uzyskania wsparcia finansowego.

Rynek biomasy

W Polsce głównym źródłem energii odnawialnej ma być biomasa, tj. słoma, buraki, zboża, rzepak, rośliny energetyczne. Polskie rolnictwo wytwarza rocznie 200-300 mln ton biomasy, z czego około 20% można wykorzystać do celów energetycznych. Odpowiada to pod względem energetycznym 20-30 mln ton węgla. Do niedawna znaczący udział w OZE a szczególności biomasy miały odpady drzewne. Około 31% zielonej energii produkowanej w Polsce powstaje w procesie współspalania. Dotychczas obok węgla elektrownie często wykorzystywały drewno. Sektor energetyczny ma zdecydowaną przewagę na rynku surowcowym, gdyż jest wspierany przez dotacje do produkcji energii elektrycznej z biomasy. Jest on konkurencyjny dla producentów płyt drewnopodobnych i papieru, którzy ograniczają produkcję z powodu braku surowca. Sytuacja ta ma się zmienić. Drewno jako surowiec energetyczny dla elektrowni ma być całkowicie wyeliminowane w 2015 r. Sytuacja ta stwarza korzystne perspektywy przed rynkiem biomasy uzyskiwanej z specjalnie w tym celu tworzonych plantacji energetycznych. Udział biomasy rolniczej w łącznej ilości biomasy używanej do produkcji energii ma wynosić w 2008r. – 5%, 2009r. – 10%, 2010 r. – 25%, 2011 r. – 40%, 2012 r. – 55%, 2015 r. – 100% (źródło: URE i MG).

Główną przyczyną rozwoju rynku biopaliw jest obowiązek wypełnienia narodowego celu sprzedaży biopaliw oraz ulgi w akcyzie. Procedury rozliczania akcyzy są jednak bardzo skomplikowane i zależne od źródła zakupu biopaliwa. Narodowy cel będzie powodował w kolejnych latach stały wzrost zapotrzebowania na bioetanol i estry (tabela 2). Za tym będzie podążać również przeznaczanie coraz większej ilości zbóż i rzepaku na cele energetyczne.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na bioetanol i estry w Polsce w latach 2008-2013.**Table 2.** Demand on bioetanol and esters in Poland in years 2008-2013.

Rok	Zapotrzebowanie na bioetanol [tys.t.]	Zapotrzebowanie na estry [tys. t.]
2008	230	310
2009	310	410
2010	385	515
2011	415	555
2012	445	595
2013	475	635

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych URE i MRiGŻ.

Source: The own study on basis of data of Office Control Energy.

Obecnie etanol jest dodawany do benzyn tylko w niewielkiej ilości nieprzekraczającej 5% objętości bo na tyle pozwalają unijne normy. Dodatek ten jest obecnie mało opłacalny ponieważ etanol jest głównie produkowany w gorzelniach, które nie są w stanie konkurować z dużymi fabrykami etanolu. Zwiększenie skali produkcji oraz jej technologii stworzy możliwość zaspokojenia zapotrzebowania i realizacji ustalonych limitów. W przypadku estrów obecne przepisy pozwalają na sprzedaż na stacjach paliwowych dwóch rodzajów biopaliw: oleju napędowego z dodatkiem 20% biokomponentów i biodiesla w 100% wyprodukowanego z biomasy. Nie ma natomiast ekologicznych paliw dla pojazdów z silnikami benzynowymi. Polska wystąpiła do UE o pozwolenie wprowadzenia paliwa E 85, które już występuje na Zachodzie. Procedura ta zajmie okres około pół roku i wówczas możliwa będzie produkcja. Niestety, tylko nieliczne auta w Polsce są przystosowane do wykorzystania bioetanolu (tzw. flexi fuel albo biopower). Jednak coraz więcej firm sprzedających nowe samochody przystosowuje je do tego napędu. Paliwo to, ze względu na ulgi akcyzowe powinno mieć niższe ceny od paliw tradycyjnych co w rezultacie przełoży się na wzrost popytu.

Warunkiem rozwoju rynku biomasy jest stabilność prawa w dłuższej perspektywie. Biomasa jako surowiec energetyczny charakteryzuje się niskimi kosztami uzyskania jednostki ciepła i energii, ale aby taki efekt uzyskać należy ponieść wysokie koszty inwestycyjne związane z modernizacją kotłów i silników. Inwestor powinien mieć gwarancje, że za kilka lat ceny radykalnie nie wzrosną a opłacalność się nie pogorszy na rzecz innych źródeł. Stabilne powinny być także dostawy surowca gwarantujące nieprzerwaną pracę urządzeń energetycznych. Dlatego rozwoju rynku biomasy nie należy traktować jako sezonowej mody na „ekologiczny surowiec” ale jako trwałe, alternatywne i komplementarne źródło energii.

Płatności do upraw roślin energetycznych

Ekonomiczną zachętą do rozwoju plantacji energetycznych są płatności do wybranych upraw, których zbiory są przeznaczone na produkty energetyczne lub przetworzone na cele energetyczne w gospodarstwie. Wysokość dopłaty została określona na poziomie 45 euro/ha (do limitu 2 mln ha w UE). Dodatkowo od 2007 roku z pomocy de minimis korzysta rzepak na cele energetyczne w wysokości 176 zł. Przysługuje ona rolnikowi do powierzchni, na których prowadzona jest uprawa roślin energetycznych, jeżeli ilość roślin dostarczonych do zatwierdzonej pierwszej jednostki przetwórczej lub zatwierdzonego podmiotu skupującego na podstawie umowy odpowiada co najmniej plonowi referencyjnemu. Ten sam wymóg obowiązuje, jeżeli rolnik sam wykorzystuje rośliny na cele energetyczne. Zatwierdzoną pierwszą jednostką lub podmiotem skupującym może być firma, która prowadzi pierwszy proces przetwórczy roślin energetycznych z zamiarem pozyskania jednego lub więcej produktów energetycznych. Podmioty te muszą być zatwierdzone w drodze decyzji, na jego pisemny wniosek przez Agencję Rynku Rolnego.

W 2008 roku lista roślin uprawnych na gruntach rolnych, przeznaczonych do przetworzenia na produkty energetyczne będące przedmiotem umowy z zatwierdzonym podmiotem skupującym lub zatwierdzoną jednostką przetwórczą przedstawia się następująco [4]:

- jednoroczne rośliny (np. rzepak, rzepik, żyto, kukurydza, len, konopie),
- burak cukrowy – pod warunkiem, że każdy produkt pośredni jest wykorzystany do wytworzenia produktów energetycznych,
- soja – pod warunkiem jak wyżej,
- rośliny wieloletnie, w tym krzewy (np. róża bezkolcowa, ślazowiec pensylwański, miskant olbrzymi, topinambur, rdest sachaliński, mozga trzciniowa),
- zagajniki drzew leśnych o krótkim okresie rotacji (np. wierzba, topola, robinia akacjowa).

Krótsza jest lista roślin uprawnych uprawianych na gruntach rolnych przeznaczonych do wykorzystania lub przetworzenia na cele energetyczne w gospodarstwie:

- zagajniki drzew leśnych o krótkim okresie rotacji,
- zboża,
- nasiona roślin oleistych,
- jednoroczne i wieloletnie rośliny, przeznaczone w gospodarstwie na biogaz.

Konieczny plon referencyjny, warunkujący otrzymanie dopłat jest corocznie ogłaszany w drodze rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przy uwzględnieniu średnich plonów poszczególnych gatunków roślin energetycznych uzyskanych z jednego hektara uprawy tych roślin. W 2007 r. plony referencyjne wynosiły [5]:

1. 38 dt ziarna na hektar, przy wilgotności 14,5% i zanieczyszczeniu 15% w przypadku pszenicy,
2. 24 dt/ha dla żyta,
3. 31 dt/ha dla jęczmienia,
4. 24 dt/ha dla owsa,
5. 27 dt/ha dla mieszanek zbożowych i pszenżyta,
6. 55 dt/ha przy wilgotności 13,5% i 15% zanieczyszczeń dla kukurydzy,
7. 40 dt/ha, przy zanieczyszczeniu 8% w przypadku lnu,
8. 80 dt suchej masy/ha w przypadku wierzby,
9. 120 dt przy wilgotności 50% w przypadku róży wielokwiatowej,
10. 150 dt/ha, przy wilgotności 20% w przypadku ślazuwca pensylwańskiego,
11. 200 dt/ha, przy wilgotności 25% w przypadku miskanta olbrzymiego i topinambura,
12. 170 dt/ha, przy wilgotności 30% w przypadku spartiny periwowej,
13. 400 dt korzeni na ha, przy zanieczyszczeniu 10% w przypadku buraków cukrowych,
14. 175 dt bulw na ha, przy zanieczyszczeniu 10% w przypadku ziemniaków,
15. 25 dt ziarna na ha, przy wilgotności 7% i zanieczyszczeń 5% w przypadku rzepaku i rzepiku.

W przypadku sytuacji nadzwyczajnych, klęsk żywiołowych plon referencyjny może być maksymalnie obniżony o 10%. W 2008 r. plony referencyjne wybranych gatunków roślin zostały zróżnicowane z uwzględnieniem podziału administracyjnego kraju i średnich plonów uzyskiwanych w poszczególnych województwach. Określenie plonów referencyjnych wymusza na rolnikach prowadzenie plantacji roślin energetycznych z zachowaniem wszystkich zasad agrotechniki i wysokiej kultury rolnej.

Uzyskanie płatności do upraw energetycznych związane jest z spełnieniem rygorystycznych i terminowych procedur wymaganych stale zmieniającymi się przepisami. Rolnik ubiegający się o przyznanie płatności do upraw roślin energetycznych zobowiązany jest do złożenia w ARiMR na specjalnym formularzu wniosku wraz z deklaracją o wykorzystaniu roślin na cele energetyczne. Kopie tego dokumentu składa też w ARR. Deklaracja zawiera dane dotyczące gatunku rośliny energetycznej, powierzchni, zamierzonego wykorzystania oraz opis techniczny przetworzenia. Nie później niż 10 dni po zbiorze rolnik ma obowiązek dostarczyć deklarację o ilości zebranych roślin. W tym celu występuje z wnioskiem o dokonanie zważenia lub pomiaru surowca do wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Po dostarczeniu w ramach umowy surowca do zatwierdzonego podmiotu skupującego lub pierwszej jednostki przetwórczej zobowiązany jest do złożenia wraz z wnioskiem o przyznanie płatności, umowy dostarczenia roślin

energetycznych. Największym problemem dla rolników w opisanej procedurze jest znalezienie i podpisanie umowy z odbiorcom surowca. Część rolników, nawet po złożeniu deklaracji wycofuje wnioski, gdyż nie są w stanie udokumentować sprzedaży surowca. Od niedawna nasila się również rezygnacja z upraw roślin energetycznych, ponieważ rolnicy ci nie osiągają zakładanych dochodów, głównie z powodu niskich cen za surowiec płacony przez podmioty skupowe i przetwórcze. Często przyczyną jest zbyt mała skala produkcji powodująca niską opłacalność oraz słabe zainteresowanie odbiorców drobnymi producentami.

Tabela 3. Liczba złożonych wniosków oraz kwoty zrealizowanych płatności z tytułu prowadzenia plantacji wierzby wykorzystywanej na cele energetyczne w latach 2005-2006.

Table 3. The number of folder conclusions as well as the sum of realized payments with title of leadership of plantation energetistic willow in years 2005-2006.

Województwo	Rok 2005		Rok 2006	
	Wnioski złożone	Zrealizowane płatności [PLN]	Wnioski złożone	Zrealizowane płatności [PLN]
Dolnośląskie	58	57 861,45	84	105 646,70
Kujawsko-pomorskie	24	17 878,93	31	51 261,06
Lubelskie	20	1 608,17	29	21 815,07
Lubuskie	43	77 624,20	46	163 982,90
Łódzkie	38	7 123,75	43	21 187,65
Małopolskie	19	3 855,26	22	17 311,73
Mazowieckie	55	120 326,37	54	185 701,59
Opolskie	31	13 906,30	23	52 901,50
Podkarpackie	37	43 044,67	35	89 379,68
Podlaskie	12	88 972,26	22	147 487,99
Pomorskie	40	23 879,13	35	103 299,51
Śląskie	38	12 282,93	45	43 423,87
Świętokrzyskie	26	39 205,15	35	78 510,32
Warmińsko-mazurskie	52	19 414,25	50	169 177,29
Wielkopolskie	53	193 862,22	41	338 058,52
Zachodnio pomorskie	34	68 358,00	34	99 897,66
Razem	580	789 204,04	629	1 689 043,0

Zródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji

Zarządczej ARiMR z dnia 19. 03. 2008 r. Departament Analiz ARiMR

Source: autor based on data from Agency Restructuring and the Modernization of Agriculture.

Z danych zawartych w tabeli 3 można wywnioskować, że ilość wniosków składanych przez producentów jest niewielka, podobnie jak i płatność na jeden wniosek. Średnia płatność na jeden wniosek w 2005 r. wynosiła 1361 zł a w roku 2006 – 2685 zł. Świadczy to o powiększaniu się przeciętnej powierzchni plantacji. Dopłaty te jednak nie są wystarczającym bodźcem do wzrostu zainteresowania uprawą roślin energetycznych.

Wnioski

Dotychczasowe doświadczenia wskazują że proces tworzenia rynku biomasy i biopaliw jest stosunkowo trudny i powolny. Przyzwyczajenie do źródeł kopalnych i brak chęci zmian powoduje ograniczenie popytu na nowe źródła. W pewnej części wynika to z niedostatecznej wiedzy o nowych roślinach, technologiach i możliwościach uzyskania wsparcia. Największe szkody dla promocji biopaliw wynikają z niestabilności prawa, niekorzystnych zmian stawek akcyzy i odwlekania decyzji, które w Polsce powinny być podjęte w ramach przyjętych dyrektyw unijnych. Ograniczony popyt na rolnicze źródła energii powoduje znaczne ryzyko ekonomiczne działań produkcyjnych. Najbardziej pozytywnym elementem w systemie prawno-ekonomicznym OZE jest istniejący i poszerzający się rynek „kolorowych certyfikatów”. Obrót tymi „papierami wartościowymi” powinien przyczynić się do zwiększenia zainteresowania OZE i rozwoju rynku tymi produktami.

BIBLIOGRAFIA

1. Muras Z.; *Wsparcie rozwoju rozproszonych źródeł energii poprzez narzędzia regulacji – zielone i czerwone certyfikaty*, Urząd Regulacji Energii, Departament Przedsiębiorstw Energetycznych, Warszawa 19 kwietnia 2007.
2. Wieczorek T.; *Funkcjonowanie polskiego systemu certyfikacji energii elektrycznej, Seminarium KAPE „Integracja generacji rozproszonej ze strukturami KSE”*, Warszawa, 19 kwietnia 2007.
3. Rozporządzenie Rady (WE) nr 318/2006.
4. Rozporządzenie MRiRW z dnia 14 marca 2008r. w sprawie planów referencyjnych roślin energetycznych w 2008r. (Dz. U. Nr 44 poz. 267).
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego (Dz. U. Nr 35, poz. 217 i Nr 99 poz. 666 oraz z 2008 r. Nr 44 poz. 262).
6. *Ustawa Prawo Energetyczne* z dnia 10.04.1997 r. wraz z licznymi nowelizacjami.

ECONOMIC THE AND LEGAL PROBLEMS CREATING OF MARKET OF RENEWABLE ENERGY RECOURSE

The article describes the problems of market of Renewable sources Energy and possibility of his development in the closest summers. To favour this legal settlement should stable how and profitable economic reports for manufacturers. They are the important element of created market green and red certificates, which across Freight Energetic Exchange become with element of financial turn. On development of created market the biopaliw calculate first of all the farmers which would can use their productive supplies and to enlarge across market of biomass the earnings.